

Grundlärarprogrammet inriktning F-3

Svenska, verksamhetsförlagd utbildning

972G37, 4,5 hp

Studiehandledning HT 2023

Provkod och kursmål

TDLF - Tillämpade didaktiska lärarförmågor - 3 hp (U - G - VG)

TSLF - Tillämpade sociala lärarförmågor - 1,5 hp (U - G)

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- planera en begränsad lektionsserie inom ett arbetsområde som innefattar läsning och skrivning utifrån gällande styrdokument för grundskolan och med beaktande av didaktiska teorier
- genomföra och leda planerad lektionsserie inom ett arbetsområde som innefattar läsning och skrivning
- utvärdera och följa upp planerad och genomförd undervisning och reflektera över elevernas lärande
- diskutera kartläggning och bedömning av läs- och skrivutveckling
- kommunicera och interagera med elever i olika sammanhang
- ta initiativ i den pedagogiska verksamheten.

Lärandeaktiviteter

Förberedelser

Introduktionen till VFU-perioden är inspelad och ni ser den tillsammans på övningskolan måndag eller tisdag eftermiddag i vecka 45. *Kontakta handledaren i god tid* för att påbörja planeringen inför VFU-perioden. Läs studiehandledningen, VFU-guide för studenter samt se de två filmerna av VFU-teamet Inför din VFU (12:34) och Maxa din VFU (7:26). *Skriv ett brev*, eller spela in en kort film, om dig själv och din VFU-period, som handledaren kan dela med elever och vårdnadshavare.

VFU-uppgift vecka 46–48

Syftet med uppgiften är att praktiskt genomföra lektioner inom området läsning och skrivning kopplat till det aktuella arbetet i klassen. Fler ämnen än svenska kan med fördel ingå så att det blir ett ämnesövergripande arbete med olika arbets- och uttrycksformer. Använd om möjligt *både* analoga och digitala resurser. *Förankra undervisningen i styrdokument, kurslitteratur och det som tagits upp på seminarier.* Använd *till exempel* kapitel 8 och 10 i Alatalo (2023) samt kapitel 14 i Forsling och Tjernberg (2020) inför högläsningen och kapitel 16 när du planerar och genomför skrivuppgifter, och/eller s.32 (kapitel 1). Nu ska du ju omsätta teorin i praktiken!

Under din VFU-period ska du planera, genomföra, utvärdera och följa upp *en lektionsserie som är knuten till svenskämnet och det arbete som pågår i klassen.* Lektionsserien ska omfatta 5–7 undervisningstillfällen och följande moment ska ingå:

- högläsning med någon form av samtal
- elevuppgifter i läsning och skrivning
- estetiska inslag (bild, musik och gestaltning/drama).

Diskutera uppgiften med din handledare. Välj tillsammans ut ett lämpligt arbetsområde där de olika momenten kan ingå.

Planera din uppgift skriftligen utifrån de didaktiska grundfrågorna vad, hur och varför med stöd av kurslitteraturen. Utgå från Lgr22 och använd planeringsmallen som stöd. Se även *Så använder du läroplanen för förskoleklassen* eller *Så använder du läroplanen för grundskolan*

Genomför en lektionsserie om 5–7 tillfällen (gärna fler så att du får mycket övning).

Följ upp och reflektera. Skriv ner dina reflektioner efter genomförd lektion:

- Ditt didaktiska upplägg. Vad gick bra/mindre bra? Varför?
- Din insats som ledare. Vad gick bra/mindre bra? Varför?
- Interaktionen i klassen. Var alla elever aktiva? Fick alla talutrymme?
- Gensvaret från eleverna. Förstod alla? Var alla engagerade och delaktiga?
- Hur anpassade du uppgifterna till de olika individernas behov?
- Elevernas lärande. Lärde de sig det du tänkt? Varför/varför inte? Hur vet du det?
- Dela och diskutera dina reflektioner med handledaren och diskutera även kartläggning och bedömning av elevers läs- och skrivutveckling.

I övrigt är du delaktig i allt som ingår i handledarens uppdrag, och följer handledarens hela arbetsdagar i samtliga ämnen och arbetsuppgifter. Din arbetstid är 40 tim./vecka och då ingår tid för ditt eget för- och efterarbete (till exempel när läraren har sin förtroendetid). Du ska fullfölja samtliga 15 dagar och vid eventuell längre frånvaro kontaktas aktuell VFU-samordnare/VFU-koordinator samt kursansvarig.

Utöver detta ska du under de tre veckorna ta reda på:

- Hur skapar handledaren terminsplaneringar och lektionsplaneringar? Finns ett gemensamt system på skolan eller är det upp till var och en?
- Hur arbetar skolan med svenska som andraspråk? Vem ansvarar? Vilka resurser finns? Vad förväntas av alla lärare? *Fråga rektor och/eller sva-lärare.*
- Hur kan ett åtgärdsprogram se ut? Hur man arbetar med kartläggningar, extra anpassningar och särskilt stöd? Hur arbetar man förebyggande med läs- och skrivsvårigheter? Hur går en utredning går till. *Fråga speciallärare/specialpedagog och/eller rektor.*

Glöm inte att ta väl vara på tiden så att du får ut så mycket av de tre veckorna, både vad gäller undervisning samt allt övrigt som ingår i lärarrollen!

Trepartssamtal via Zoom vecka 47/48

Trepartssamtal genomförs för samtliga under läsåret. Hälften av studenterna får samtalet under kursen i svenska (ht 2023) och den andra hälften under kursen i matematik (vt 2024). Campuslärare, handledare och student samtalar i en timme. Campusläraren tar kontakt för att komma överens om en lämplig samtalstid, samt är den som skapar en zoom-länk för mötet.

Inför trepartssamtalet

Studenter som *inte* får samtal med campuslärare, gör på samma sätt som nedan i ett samtal med sin handledare. Reflektionsdokumentet lämnas då direkt till handledaren.

1. Studenten filmas och väljer ut en sekvens om 5–10 minuter ur lektionsserien. Sekvensen ska innefatta läsning och/eller skrivning, och visa när studenten leder undervisningen samt kommunicerar och interagerar med eleverna. Studenten använder skolans tekniska utrustning och tar hjälp av handledaren för att filma undervisningen. Filmen/utrustningen får inte lämna övningskolan och heller inte spridas. Handledaren ansvarar för att radera filmen efter samtalet. Gör först en provinspelning så att studenten både syns och hörs bra.
2. Studenten reflekterar kring filmsekvensen utifrån nedanstående punkter och skriver ner sina tankar på ca en A4-sida. Reflektionsdokumentet lämnas in under Inlämningar på Lisam senast 24 timmar innan trepartssamtalet (så att läraren har minst en arbetsdag på sig för förberedelse).

Reflektionerna kopplas till kursmålen för VFU (främst målen om att *genomföra och leda planerad undervisning som innefattar läsning och skrivning samt kommunicera och interagera med elever i olika sammanhang*).

- Ange årskurs och syftet med undervisningsmomentet (varför) samt beskriv innehållet kortfattat (vad och hur). På vilket sätt ingår sekvensen i lektionsserien? Hur är momentet/serien förankrad i styrdokument och kurslitteratur?
 - Vad tycker du gick bra? Varför?
 - Vad tycker du gick mindre bra? Varför?
 - Vad tycker du kan utvecklas?
3. Studenten gör dessutom en självskattning av sina didaktiska och sociala lärafformågor enligt samtliga kursmål och kriterier. Skattningen, som bygger på allt studenten gjort hittills under sin VFU-period i ämnet svenska, tas med till samtalet. Även handledaren gör en skattning av studentens lärafformågor och har med vid samtalet. Använd omdömesformuläret.

Under trepartssamtalet

Studenten leder samtalet och ansvarar för att fördela samtalstiden på 60 minuter.

1. Studenten hälsar alla välkomna till trepartssamtalet, genomför en kort presentationsrunda och berättar om samtalets innehåll och disposition.

2. Studenten delar skärm och visar filmsekvensen samt inleder en diskussion utifrån reflektionsdokumentet. Handledare och campuslärare deltar med sina tankar och reflektioner.
3. Studenten redovisar sin självskattning. Handledaren redovisar även sin skattning av studentens lärarförmågor. Det utmynnar i en formativ diskussion kring var studenten befinner sig i nuläget och hur studenten kan utveckla både didaktiska och sociala lärarförmågor. Konkreta exempel från undervisningssituationerna kan lyftas av både handledare och student.
4. Campusläraren leder avslutningsvis en sammanfattande diskussion kring det som framkommit under trepartssamtalet och dokumenterar samtalet.

VFU-redovisning via Zoom vecka 49/50

Redovisningen sker vid ett obligatoriskt seminarium i mindre grupper. Förbered en kort redovisning (ca 10 min) i en PowerPoint där du presenterar dina lektioner med bilder på material du använt dig av och eventuellt exempel på eleverster. Utgå från de didaktiska frågorna *vad*, *hur* och *varför*. Avsluta med en kort reflektion kring ditt och elevernas lärande.

Handledarens omdöme och betygssättning

Under vecka 49, eller när samtliga 15 dagar är genomförda, inklusive eventuell studiedag, skickar handledaren omdömesformuläret angående studentens tillämpade didaktiska och sociala lärarförmågor till examinator Annika Mindedal. Examinator sätter sedan betyg utifrån det omdöme handledaren gett. Vid oklarheter kontaktas handledaren för kompletterande information innan betyget sätts.

Väl godkänt på TDLF (tillämpade didaktiska lärarförmågor) ger Väl godkänt på hela kursen. Vid ett underkänt betyg samarbetar examinator och VFU-teamet i utformandet av en handlingsplan för fortsatta insatser som stöd för att uppnå kursmålen. Studenten kallas då till ett möte kring handlingsplanen.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig

Annika Mindedal, 013-28 20 26, annika.mindedal@liu.se

VFU-koordinator

Carin Ek-Eskilsson, 013-28 40 24, carin.ek-eskilsson@liu.se

Kursadministratör

Elisabeth Augustsson, 013-28 20 31, elisabeth.augustsson@liu.se

Professionsmentor

Ulrika Ekstrand, ulrika.ekstrand@liu.se

Jessica Bohman, jessica.bohman@liu.se